

Britský archeolog Howard Carter objevil v Údolí králů u města Luxoru vchod do hrobky Tutanchamóna, faraóna zemřelého pravděpodobně v roce 1337 př. Kr. Čtyři metry od hrobu Ramesse VI. odhalil pracovníci Carterovy expedice 16 schodů, které vedly ke dveřím hrobky s pečeti mladého krále 18. dynastie. 26. listopadu, poté co na místo přicestoval jeho zaměstnavatel lord George E. Carnarvon, otevřel Carter předpokoj. Nalezl zde ukryté poklady, staré 3300 let – zlatá lehátka, židle, vázy, truhly, sochy, nástroje. Tak byl objeven první dokonale uchovaný hrob egyptského krále, v němž byla nejen faraónova mumie, ale i množství drahocenných předmětů, převážně ze zlata. Tutanchamón, kterého vědci dosud znali pouze podle jména, se přes noc stal nejznámějším egyptským faraónem. Egyptský faraón Tutanchamón byl údajně zavražděn ve věku asi dvaceti let. Jeho smrtí vláda 18. dynastie. Příčina předčasně Tutanchamónovy smrti nebyla dosud uspokojivě objasněna. Zranění lebky, objevená při výzkumu tělesných pozůstatků, nebyla určité příčinou smrti. Politicky jinak bezvýznamný faraón Tutanchamón se stal slavným po senzačním nálezu jeho hrobu. Byl to prakticky první hrob egyptského vládcy, který se dochoval v téměř neporušeném stavu až do dneška a jehož výbava přinesla důvěryhodné svědectví o nepředstavitelném bohatství zádušních darů faraónům.

„Nejprve jsem neviděl nic. Ale pak, jak si mé oči začaly přivýkat na světlo, vynořily se detaily místnosti. Zvláštní zvířata, sochy a zlato. Všude se třpytilo zlato.“ Tak popsal Howard Carter největší archeologický objev všech dob. Nic předtím ani potom se nevyrovnalo nádře ani velkoleposti hrobky, kterou 5. listopadu 1922 objevil. Stal předmětem legendy, týkající se kletby, jež měla přivodit smrt každému, kdo znesvětil jeho hrob. Neštěstí postihlo všechny lupiče hrobů a archeology, kteří vyrušili 3000 let trvající spánek faraóna Tutanchamóna. Carter opatrně vstoupil do vchodu, který objevil. Poté zatelegrafoval Carnarvonovi. Spolu s ním dorazila do Egypta 24. listopadu jeho dcera lady Evelyn Herbertová. Výkop byl znovu otevřen, jen aby Carter zjistil, že dveře na konci schodů nesou známky otevření a následného nového zapečetění. Byla hrobka za nimi vyloupena?

Dveře byly odstraněny a před hledači se objevilo 9 metrů sutí. V sutí našel Carter tuto nádhernou hlavu mladého faraóna Tutanchamóna. Carter se potom přesunul chodbou směrem k druhým dveřím. I ty nesly stopy po lupičích. Carter se smířoval se zklamáním

Třesoucíma se rukama pootvřel dveře tak, aby mohl posvítit dovnitř. V napjatém očekávání Carnarvon sykl: „**Vidíš něco?**“ Po mučivé pauze Carter odpověděl: „**Ano, báječné věci!**“

Poklady v předšálí hrobky, odhalené těmito dvěma muži, byly začátkem ohromujícího objevu. Jak Carter postupně pronikal se svým týmem hlouběji do hrobky, dostávaly se na světlo předměty daleko krásnější.

Ale teprve na podzim 1925 se Carter setkal tvář v tvář se samotným Tutanchamónem. Faraónovo tělo, obklopené šperky a zlatem, leželo uvnitř řady bohatě zdobených rakví, poskládaných jako ruská matryjoška. Hlavu, ramena a hrud' Tutanchamónova mumifikovaného těla pokrývala posmrtná maska ze zlata. Převazy byly odstraněny a Tutanchamónova tvář znovu po více než 3000 letech spatřila světlo světa. Vědecké zkoumání mumie odhalilo, že faraón zemřel někdy mezi 18. a 20. rokem. Profesor, který tělo zkoumal, si všiml otvoru u Tutanchamónova ucha. Příčina faraónovy smrti zůstává záhadou, ale vyloučena není ani vražda. Záhada obklopuje i řadu úmrtí těch, kteří měli s objevením hrobky něco společného. Ke zlé předzvěsti neštěstí došlo, už když Carter otevřel hrobku. Ptáka v kleci u jeho domu v Luxoru sežrala kobra – had, který chrlí oheň na faraónovy nepřátele. Zpráva o této příhodě se Luxorem rychle rozšířila. Vyhlila si kobra mrtvého krále svůj vztek z prozrazení hrobu svého pána? Jakoprvní zemřel padesátiletý lord Carnarvon. Nedožil se odhalení Tutanchamónovy tváře. 6. března 1923 ho s největší pravděpodobností štípl do tváře moskyt. Při holení si rozřízl malý puchýřek, který se kolem

štipnutí vytvořil. Podle jednoho z jeho kolegů se zřejmě do otevřené ranky dostala hrozná egyptská muška a způsobila infekci. Nadále byla smrt každého, byť i jen vzdáleně spojeného s Carnarvonem, Carterem a objevením hrobky, vítána jako přesvědčivý důkaz mocného vlivu faraóna. O důkazy zřejmě nebyla nouze.

V září 1923 náhle zemřel Carnarvonův mladší bratr AurbyHerbert po vytržení několika zubů. Další návštěvník hrobky, princ Ali Kamal Fami Bej, byl zavražděn vlastní ženou v londýnském hotelu Savoy. Carnarvonův tajemník, Richard Bette nečekaně zemřel na infarkt. Jeho otec, lord Westburry spáchal sebevraždu skokem ze sedmého poschodí svého londýnského bytu. Na jeho pohřbu pohřební vůz přejel a zabil malé dítě. Arthur Maice z newyorského metropolitního muzea byl Carterovou pravou rukou a zúčastnil se otevření Tutanchamónovy rakve. Jeho zdraví se

rapidně zhoršilo a v roce 1929 zemřel. Arthur Wrighall čtenářům připomněl v Daily Mail, že okolo vykopávek v Luxoru se dějí nějaké velice podivné věci. V roce 1934 legendu popřel americký egyptolog Arthur Winlock. Zdůraznil, že z 26 lidí, přítomných při otírání hrobu, jich 6 zemřelo během deseti let. Z 22 svědků otevření Tutanchamónova sarkofágu, zemřeli jen dva. Deset lidí, kteří se účastnili odhalování mumie, stále ještě žilo. Carter, jistě přímý cíl faraónova hněvu, zemřel 1939 ve věku 64 let na Hotkinovu chorobu. Hotkinova choroba je vzácné onemocnění a říká se, že Carter zemřel jako osamělý a zklamany člověk. Ale toto sedmnáctileté zpoždění je i na kletbu příliš dlouhé. Harry Burton, muž který vyfotografoval každý detail hrobu, zemřel v roce 1940. Lady Evelyn Herbertová, Carnarvonova dcera a jedna z prvních, kteří vstoupili do hrobky, žila až do roku 1980.

Usire (Osiris) - Bůh mrtvých a bůh podsvětí. Usire byl jeden z nejstarších a nejrozšířenějších bohů Egypta. Mimo to měl Usire i celou řadu dalších významů: bůh Nilu, Vládcé úrodné země, Pán potravy, byl uznáván i jako bůh slunce, vody, půdy, vegetace a dalších přírodních sil. Usir bývá zobrazován jako muž s bílou hornoegyptskou korunou, lemovanou červenými pštrosími péry. Na bradě má božský vous a v rukou drží berlu a dýtky.

USIR

4. Egyptská rána - Hmyz útočí?
Do egyptských domů vnikly náporly much a jiného obtížného hmyzu, do domů Hebrejců však nikoliv. Tato pohroma byla podle vědců úkazem ryze přírodním, ke kterému přispěly opět záplavy a hlavně hnilobný rozklad mrtvých žab.

5. Egyptská rána - Mor hubí dobytek?
Pátou ranou byla dobytčí nemoc, která naprosto zlikvidovala egyptská stáda, avšak opět se vyhnula stádem hebrejským. Vědci nemají k dispozici popis přesných příznaků, ale předpokládají jednu ze čtyř chorob: dobytčí mor, slintavku či kulhavku, horečku údolí Rift a především slezinnou sněť.

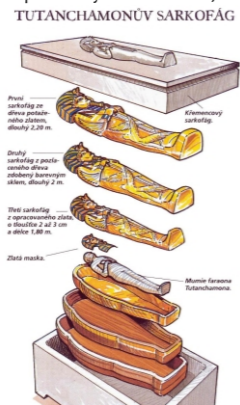
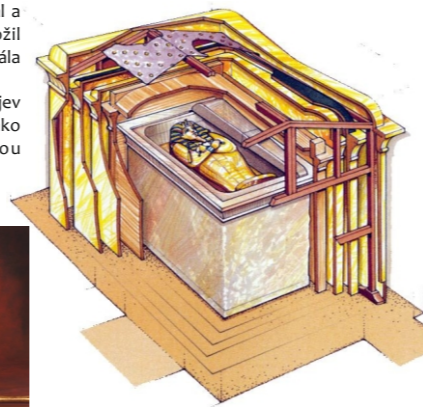

Sobek je bůh vod, které zabezpečují úrodu, polí a rostlin. Přináší také rosu. Jeho kultovním centrem je oáza Fajjúm. Je zobrazován jako krokodýl nebo muž s krokodýlí hlavou. Krokodýl byl v některých místech uctíván jako posvátné zvíře a jinde zase pronásledován jako krvelačný zabiják. Někde nebyl vůbec považován za boha a jinde ho sice za boha přijali, ale za boha zlého, který ostatním bohům škodí.

Profesor, který mumii zkoumal a díky níž se proslavil, se dožil zralého věku 87 let. Kletba se zdála být velmi vybíravá. Jedna věc je jistá. Senzační objev Howard Cartera zapůsobil jako mocné dráždivo na lidskou fantazii.

Mohl se Carter s Carnarvonem opravdu stát obětí kletby? Carnarvon skutečně podlehl ještě dřív, než byla odhalena faraónova tvář. Ale Carter, který se té myšlence vždy vysmíval, žil dalších 17 let. Byla důsledkem nepřátelství Wrighalla vůči Carnarvonovi a Carterovi legenda? Wrighall zemřel v Egyptě na horečku, dost běžná událost. Ale vynesla mu poctu, stát se obětí číslo 21 na listině mladého faraóna.

3. Egyptská rána - Komáři dusili Egypt?

Obě pohromy, které byli již zmiňovány, dokázali faraonovi čarodějníci zopakovat. Tuto však nikoliv. Vědci ji znovu spojují s povodněmi? vlhké prostředí příznivě přispělo k lhnutí komárů. Za povšimnutí stojí, že faraon se stavěl k této pohromě velice chladně. Nejspíše proto, že Egyptaně, jako národ žijící u řeky, byli na přehršel komárů zvyklí.

Jméno	Eva Wehrbergerová
Bydliště	P-9 Jivanská 1747/41 193 00
Rok narození	2.5.1968
Vzdělání	SPgS, Kurz zdravotníka zotavovacích akcí, v současné době studium pedagogiky volného času při Pedagogické fakultě Olomouc, kurz oddílový vedoucí DT vychovatelka ve školní družině
Zaměstnání	býk
Znamení	knedlo, vepřo, zelo
Nejoblíbenější jídlo	Vzpomínky na Afriku
Nejoblíbenější film	Egyptan Sinuhet
Nejoblíbenější kniha	lyžování
Nejoblíbenější sport	1998
Poprvé na táboře	máma
Funkce na táboře	mám ráda děti, přírodu a táborový život, chvílky prožité v Borovanech mě naplňují
Proč jezdim na tábor	

6. Egyptská rána - A jejich těla byla pokryta vředy?

Poté Bůh řekl Mojžíšovi a Aronovi: ? Naberte do obou rukou saze z vypalovací pece a Mojžíš je vyhodí k nebesům před zraky faraona. A stanou se práškem po celé egyptské zemi a stanou se boláky, které vyrazí puchýři na člověku a na zvířeti v celé egyptské zemi? V této souvislosti bylo zmíněno mnoho chorob, ale nejpravděpodobnější se zdají černé neštovice. Nelze však vyloučit ani kožní leishmaniózu nebo furunkulózní myózu? nemoci, které mohou být přenášeny hmyzem (viz 4. rána). Skutečnost, že se i tato rána Hebrejcům vyhnula, může být důsledkem toho, že více dbali na zásady prevence proti těmto onemocněním.

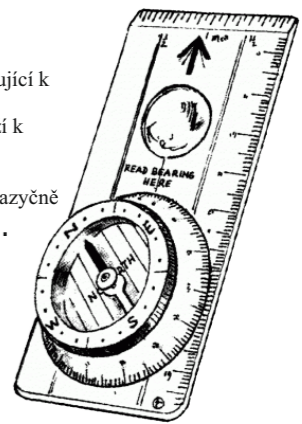
ORIENTACE

TÁBOROVÁ ABECEDA

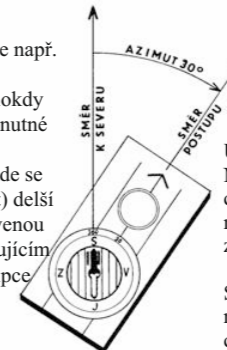
BUZOLA

Její základem je magnetická střílka ukazující k severnímu magnetickému pólu (N – nord, north). O ostatní kolem ní slouží k pohodlnějšímu a přesnějšímu měření azimutů. Na otočné stupnici jsou světové strany označeny cizojazyčně (N – sever, S – jih, E – východ, W – západ).

AZIMUT

Azimut je úhel, který svírá sever s plánovanou trasou pochodu. Umožňuje nám překonávat vzdálenost po přímce, velmi vhodný je např. při potřebě překonat větší odlesněnou plochu nebo při snížené viditelnosti. V lese jeho význam poněkud klesá, protože jsme málokdy schopni v členitém lesním terénu zachovat přímý postup, a tak je nutné neustále náš azimut korigovat. Azimut nastavíme tak, že nejprve zorientujeme mapu na sever, pak spojíme počáteční bod (místo, kde se právě nacházíme) s cílovým bodem (místo, kam se chceme dostat) delší stranou desky a otočíme kotoučem tak, aby se střílka dostala červenou částí do branky. Úhel přečteme na přední straně desky. Při následujícím postupu pak udržujeme střílku stále v brance a postupujeme po šípce umístěné v přední části desky nebo po delší hraně desky.

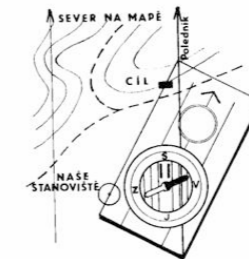
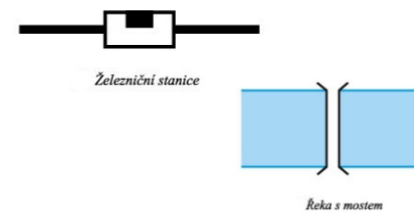
URČENÍ AZIMUTU V MAPĚ

Na mapě víme, kde je výchozí místo a cíl, a chceme zjistit jaký azimut vede z výchozího místa do cíle. Mapa při tom nemusí být zorientována k severu !

Spojíme počáteční bod (místo, kde se právě nacházíme) s cílovým bodem (místo, kam se chceme dostat), tak aby dlouhý okraj buzoly spojoval výchozí místo s cílem otočný kotouč na buzole natoč tak, aby se rýsky kotouče shodovaly s mřížkou na mapě, a sever na otočném kotouči mířil na sever na mapě. Podélná osa buzoly ukazuje na stupnici otočného kotouče azimut nyní vezmeme busolu do dlaně (před tělem). Otočným kotoučem se nehýbá ! Celou buzolou se otáčí tak, aby se severní střílka dostala do branky označující sever (N) v otočném kotouči. Jakmile se tam nastaví, podélná osa buzoly a průzor (šipka) ukazuje ke cíli. při následujícím postupu pak udržujeme střílku stále v brance a postupujeme po šípce umístěné v přední části, nebo podle delší hrany buzoly

Při používání buzoly se musíme potýkat s některými nástrahami. Magnetická střílka se bude vychylovat, pokud se v její blízkosti objeví nějaký železný předmět nebo elektrické vedení.

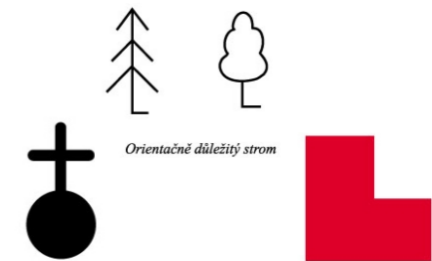
ORIENTACE MAPY

Zorientovanou mapu potřebujete nejen pro správný směr vaší cesty, ale také např. pro práci s azimutem.

Buzolu položte do rohu mapy, nejlépe do levého dolního rohu, a po té otáčejte s mapou, na které leží buzola, tak dlouho, než bude označená část střílky ukazovat k označení severu na otočném kolečku buzoly (písmeno S nebo N). Toto písmeno musí být nastaveno u rýsky nebo šipky na přístroji (na obr. označeno 1).

Další způsob zorientování mapy použijeme, pokud jsme v terénu a nemáme u sebe buzolu ani kompas. Orientaci provedeme tak, že si v okolí najdeme dva až tři body (kostel, potok, hospoda, vesnice ...) a s mapou se v terénu postavíme tak, aby rozložení těchto bodů na mapě odpovídalo skutečnosti.

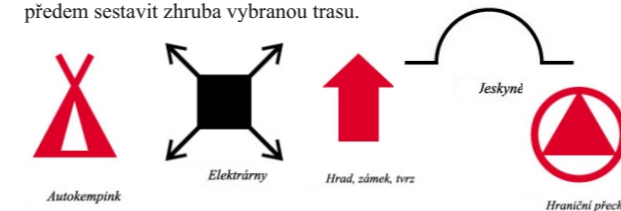

Kaple

Zřícenina hradu

Orientace podle přírody

- lišejníky narůstají více na severní straně
- mraveniště bývají na jižní straně stromu, severní strana mraveniště je strmější
- samostatné stromy mají bohatší větve na jižní straně
- vinice bývají na jižních svazích
- oltář v kostelech obvykle směřuje na východ
- otvory ve větších úlech bývají obráceny k jihu
- slunečnice se obracejí za sluncem
- letokruhy osamělých pařezů jsou na severní straně hustší

Autokempink

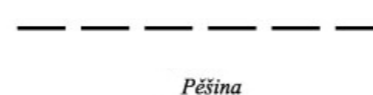
Elektrárny

Hrad, zámek, tvrz

Hraniční přechod

orientace podle slunce

světové strany určíme tak, že malou ručičku namíříme na slunce a rozpůlíme úhel mezi touto ručičkou a dvanáctkou osa tohoto úhlu bude směřovat k jihu.

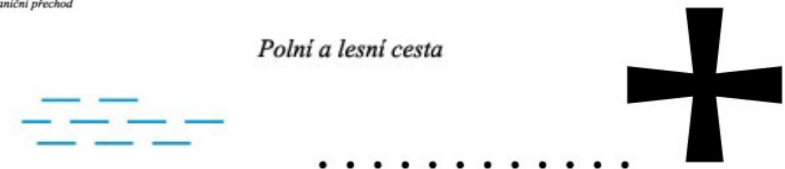

Pěšina

Močál, bažina

Hranice porostů

Kostel

Polní a lesní cesta